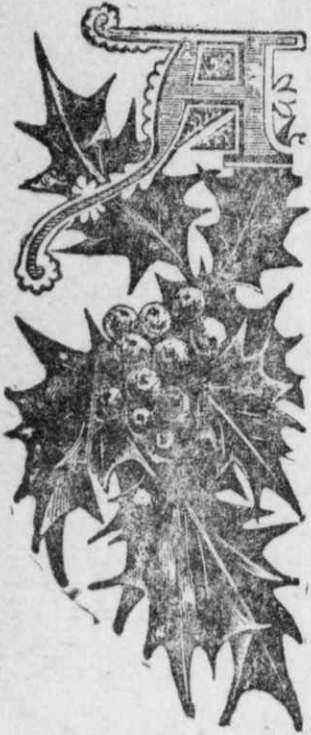

ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΤΟΥ ΑΝΡΥ ΜΟΡΑΝΔ

ΤΟ ΚΥΝΗΓΙ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΜΕΣΑΙΩΝΑ ΣΤΗ ΓΑΛΛΙΑ

(Ἀφιερῶται στοὺς Ἑλληνας Νεμρῶδ)

ΣΦΑΛΩΣ ἓνα ἀπ' τὰ εὐγενέστερα κί' ὑγιεινότερα σπῶρ, εἶνε καὶ τὸ κυνήγι. Ὅλοι οἱ λαοὶ τῆς γῆς, ἀπ' τὴν πιὸ παναρχαία ἐποχὴ ὡς σήμερα, τὸ τιμοῦσαν. Ἀλλὰ οἱ Γάλλοι ἰδίως βασιλεῖς κί' εὐπατριδαί, κατὰ τὸν Μεσαίωνα, μὲ τόσο πάθος ἐπεδόθησαν στὸ σπῶρ τοῦ κυνηγιῶ, ὥστε τοῦδωσαν ἀφάνταστη αἴγλη καὶ μεγαλοπρέπεια.

Τὸ πιὸ μεγαλοπρεπὲς κεφάλαιο στὴν ἱστορία τοῦ κυνηγιῶ, τὸ ἔχουν συγγράψει οἱ Βασιλεῖς τῆς Γαλλίας προπάντων, ἀρχίζοντας ἀπ' τὴ βασιλικὴ δυναστεία τῶν Βεροβιγκείων καὶ τελειώνοντας στὴ δυναστεία τῶν Βουρβάνων. Τὰ θαυμαστά κυνηγετικὰ κατορθώματα τῶν βασιλέων Χιλπερίκου Β' καὶ Δαγοβέρτου, ἔχουν ἀπαθανάτισθῆ σὲ ξακουστοὺς πίνακας ζωγράφων καὶ χαρακτῶν, κί' ἔχουν ἐπίσης ὑφανθῆ καλλιτεχνικώτατα σὲ τάπητας πολυτίμουσ τῶν ταπητουργείων τῆς Φλάνδρας καὶ

τῶν Γκομπελέν.

Ἐπὶ ἀρκετοὺς χρόνους ὅμως, τὸ κυνήγι δὲν ἦταν συστηματοποιημένο, καὶ δὲν ἀκολουθοῦσε ὀρισμένους κανόνας, ὅπως πρέπει νὰ συμβαίη μὲ κάθε σπῶρ. Ὁ Γάλλος βασιλεὺς Χιλδεβέρτος, μανιώδης ἀληθινὰ κυνηγός, πρῶτος διέταξε τὴν κωδικοποίησι τῶν κυνηγετικῶν ἠθῶν κί' ἐθίμων. Κί' ἔτσι, ὅγῆκε ἓνας θαυμασίος χειρόγραφος κυνηγετικὸς κῶδιξ, μὲ τὸν τίτλο: «Πῶς ἀνιχνεύονται τὰ διάφορα ἀγρίμια, πῶς κυνηγιῶνται, καὶ μὲ τί τρόπο σκοτώνονται σίγουρα ἢ αἰχμαλωτίζονται ἀπ' τὰ σκυλιὰ»!

Ἀπ' τὰ διάφορα «Χρονικά» τοῦ Μεσαίωτος, ἄποσποῦμε διάφορες ἀπρόοπτες καὶ περιεργες κυνηγετικὲς πληροφορίες. Παραδείγματος χάριν, ξέρετε γιὰ ποῖο λόγο ὁ περίφημος αὐτοκράτωρ Κάρολος ὁ Μέγας — ὁ γνωστότερος ὡς Καρολομάγνος — ὠνομάστηκε «μέγας»;

Ἄς ἀκούσουμε λοιπὸν τὸν ἰδιαίτερο γραμματέα του, καὶ βιογράφο του ἐπίσης, Ἐγινάρδο, νὰ μᾶς τὸ πῆ στὰ «Ἀπομνημονεύματά» του:

«...Πρίγκηπας ἀπλὸς λοιπὸν ἀκόμα ὁ Κάρολος, κυνηγοῦσε μιά ἡμέρα στὸ δάσος. Μιά πελώρια ἀρκούδα παρουσιάστηκε ξαφνικὰ μπροστά του, κί' ὁ πρίγκηπας ὄρμησε νὰ τὴ σκοτώσῃ μὲ τὸ μαχαίρι του, χωρὶς ν' ἀκούσῃ τίς συμβουλὰς καὶ τίς ἱκεσίες τῶν τρομαγμένων ἀκολούθων του. Πᾶλη ἀγρία ἐλαχολούθησε, μεταξὺ θηρίου καὶ κυνηγοῦ. Καὶ στὰ τελευταία, ὁ Κάρολος — μπρὸς στὰ θαυματούμενα μάτια μᾶς κί' αἱματόβροχτος ἀπ' τίς πληγές του — κατώρθωσε νὰ ξεκοιλιάσῃ τὴν πελώρια ἀρκούδα, καὶ νὰ τὴν ρίξῃ ἄψηχη στὰ πόδια του!... Ἀπὸ τότε, ὅλοι μᾶς στὸ παλάτι καὶ σὲς πολιτείες, ἐπωνομάσαμε τὸν Κάρολο «μέγας», καὶ τὸνομα αὐτὸ τὸ τιμητικὸ τοῦμεινε καὶ στὴν ἱστορία»!

Ἄς ἀφήσουμε τὸν πραγματικὰ μέγανον — γιὰ τὰ πολιτικὰ καὶ στρατιωτικὰ βέβαια κατορθώματά του — Αὐτοκράτορα αὐτὸν, κί' ἄς ἔρθουμε στὸν υἱὸ καὶ διάδοχό του Λουδοβίκο τὸν «Ἀγαθὸ», ὅπως εἶνε γνωστός στὴν ἱστορία γιὰ τὴν ἀφάνταστη καλωσύνη τῆς ψυχῆς του. Μανιώδης καὶ συστηματικὸς ἐπίσης κυνηγός ὁ Αὐτοκράτωρ αὐτός, πρῶτος ὠργάνωσε ἀπάνω σὲ θάσεις σχεδὸν ἐπιστημονικὲς τὸ κυνήγι μὲ σκυλιὰ.

Ὡς τότε, τὸ κυνήγι γινόταν προπάντων ἐναντίον τῶν πουλιῶν μὲ γεράκια ἐξασκημένα. Ἐπίσης, γιὰ τὰ ὑδρόβια πουλιὰ — ἀγριοπαπῆες κλπ. — οἱ κυνηγοὶ μεταχειρίζοντουσαν ἐρωδιούς ἐξασκημένους, οἱ ὅποιοι πετοῦσαν σὲς λίμνες, στὰ ἔλη καὶ στὰ παραποτάμια μέρη καὶ σκότωναν τὰ ὑδρόβια αὐτὰ πουλιὰ μὲ τὸ δυνατὸ ράμφος τους. Ὅταν δὲ ἐπρόκειτο νὰ κυνηγήσουν ἀγριοχοίρους ἢ ἐλάφια οἱ κυνηγοὶ, ἢ ἔστηναν καρτέρι ἢ κούραζαν

καὶ πρόφταιναν τὰ ἀγρίμια ὑστερα ἀπὸ πολὺωρο κυνηγητὸ μὲ ἄλογα. Ὁ Λουδοβίκος ὁ Ἀγαθὸς ὅμως, πρῶτος μεταχειρίστηκε τὰ σκυλιὰ συστηματικῶς ἐναντίον τῶν διαφόρων μικρῶν καὶ μεγάλων τετραπόδων ἀγριμιῶν, καὶ πρῶτος ἵδρυσε στὰ ἀνάκτορά του ἓνα πολυτελέστατο κυνοτροφεῖο.

Τὰ «Χρονικά» τοῦ Μεσαίωτος, μιλοῦν μὲ θαυμασμὸ γιὰ τὰ πολυπληθῆ — καὶ κάθε ράτσας — κυνηγετικὰ σκυλιὰ τοῦ Αὐτοκράτορος αὐτοῦ, γιὰ τοὺς πολυαριθμοὺς μισθωτοὺς κυνηγοὺς—ἀκολουθοῦσους του καὶ γιὰ τὰ ἐξασκημένα ἐπίσης ἐπιτηδῆς γιὰ κυνήγι ἄλογα τῶν σταύλων του. Μᾶς πληροφοροῦν δὲ ἀκόμα, ὅτι τόσο ἡ κυνηγετικὴ μανία του δυνάμωνε, μὲ τὸ πέρασιμ τῶν χρόνων, ὥστε — ἀν καὶ γηραλέος πειὰ — δὲν εὑρίσκει εὐχάριστοι παρὰ μόνον στὸ ἐπικίνδυνο κυνήγι τοῦ ἀγριοχοίρου, τοῦ λύκου καὶ τοῦ ἐλαφιῶ!

Μετὰ τὴ δυναστεία τῶν Μεροβιγκείων βασιλέων, ἐρχομαστε στοὺς Καπέτους. Οἱ πρῶτοι Καπέτοι βασιλεῖς τῆς Γαλλίας, καὶ προπάντων ὁ Φίλιππος—Αὐγουστος κί' ὁ Λουδοβίκος ὁ Ἅγιος, ἦσαν περίφημοι κυνηγοὶ τόσο γιὰ τὴ δεξιότητά τους, ὅσο καὶ γιὰ τὴν ἀφοβία τους. Στὴν ἐποχὴ τους τὸ κυνήγι πῆρε ξεχωριστὴ λαμπρότητα, ἔγινε ἀποκλειστικώτατο πειὰ προνόμιο τῶν εὐπατριδῶν κί' οἱ ἀτυχεῖς ἀγρόται ἢ ἄστοι, θανατωνόντουσαν σκληρὰ ὅταν τολμοῦσαν νὰ κυνηγήσουν.

Μετὰ τοὺς Καπέτους, ἐρχομαστε στοὺς Βαλουᾶ. Ἀπ' τὸν βασιλικὸ αὐτὸν Οἶκο — Οἶκο βασιλέων ἀδυνατῶν ἢ πολυασχόλων σὲ πολέμους, ὅπως ὁ Κάρολος 5ος καὶ Κάρολος 7ος — μονάχα ὁ βασιλεὺς Λουδοβίκος 11ος ὑπῆρξε μανιώδης κυνηγός. Ὅπως μᾶς ἀφηγεῖται τὸ σχετικὸ «Χρονικὸ», κάλεσε στὴν Αὐλή του, μὲ ἡγεμονικοὺς μισθοὺς, τοὺς καλύτερους κυνηγοὺς ἀπὸ διάφορα μέρη τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀσίας. Τὰ γεμάτα ἀπὸ κυνήγι κάθε εἴδους δάση τῆς Γαλλίας, δὲν ἐπαρκοῦσαν στὴν τρομαχτικὴ κυνηγετικὴ δίψα τοῦ Λουδοβίκου 11ου. Γι' αὐτὸ, παρὰ τὴ φρικτὴ φιλαργυρία του, ξόδεψε ἀμύθητα ποσὰ, γιὰ νὰ φέρῃ ἀπ' τὴ Δανία κί' ἀπ' τὴ Βόρειο Γερμανία πλῆθος ἀγριμιῶν διαλεχτῶν — ἐλάφων, ζαρκαδιῶν κλπ. — γιὰ νὰ πλουτίσῃ τὰ ἀπέραντα κτήματά του.

Καὶ τόση ἦταν ἡ κυνηγετικὴ μανία του, ὥστε ἐτοιμοῦνατος πειὰ καὶ ξαπλωμένος στὸ κρεβάτι τῆς ἀγωνίας του — ὅπως μᾶς διηγεῖται ὁ ἐμπιστος αὐλικὸς του κόμης ντὲ Σαμπὸ — διασκεδάζε ὡς ἐξῆς: Διέτασε ν' ἀφήνουν ἐλεύθερα στὸν δλόκλειστο βασιλικὸ θάλαμὸ του περιστέρια, τρυγόνια καὶ διάφορα ἄλλα πουλιὰ. Κατόπιν, μόνος του, ὠπλιζέ τὰ ἐξασκημένα κυνηγετικὰ γεράκια του μὲ ράμφη χάλκινα καὶ τὰ ἄφηνε νὰ ἐπιτίθενται ἐναντίον τῶν δύστυχων αὐτῶν πουλιῶν καὶ νὰ τὰ σπαράζουν μπρὸς στὰ μισοσβύσμενα ἀπ' τὸν θάνατο μάτια του!

Τὸ κυνηγετικὸ του πάθος ὁ Βασιλεὺς αὐτός, τὸ μετέδωσε καὶ στοὺς διαδόχους του, Κάρολο 8ο, Λουδοβίκο 12ο καὶ προπάντων στὸν Φραγκίσκο 1ο. Ὁ τελευταῖος αὐτός ὑπῆρξε παροιμιώδης ἰδίως γιὰ τὴν πολυτέλεια τῶν κυνηγιῶν του. Περισσότερα ἀπὸ εἴκοσι ἑκατομμύρια σημερινῶν φράγκων στοίχιζαν κάθε χρόνο στὸν Φραγκίσκο 1ο τὰ κυνήγια του, τὰ σκυλιὰ του κί' οἱ μισθοὶ τοῦ κυνηγετικοῦ προσωπικοῦ του!

Μιά ἡμέρα, θέλοντας νὰ ἐπιδειχθῆ στὴν ὠραία πριγκήπισσα Λουίζα τῆς Σαβοΐας, ὁ φίλαθλος καὶ ἀτρόμητος αὐτός βασιλεὺς, διέταξε νὰ τοῦ φέρουν σὲ μιά φραγμένη ἀπὸ παντοῦ αὐλὴ ἓναν αἰχμαλωτὸ ἀγριοχοῖρο, θηριώδη καὶ φοβερόν.

Κατόπιν, ἀφοῦ τοποθέτησε τὴν ἔντρομη πριγκήπισσα σὲ μέρος ἀσφαλές κί' ἀ-

φοῦ διέταξε τούς ἐντρόμους ἐπίσης αὐλικούς του νά μὴν ἐπέμβουν καθόλου, μόνος του, μὲ τὸ πελώριο στιλέττο του στὸ χέρι, ἔκοψε τὰ δεσμά τοῦ ἀφρισμένου θηρίου κι' ἔστησε μαζί του — μπρὸς στὰ μάτια τῆς ἑξαλλῆς πριγκηπίσσης — μιὰ πάλη ἀγρία, θανάσιμη καὶ φρικιαστική!

Τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν, ὁ μὲν ἀγριόχοιρος νά κυλιστῆ ἐπὶ τέλους νεκρὸς ἀπ' τὶς στιλεττιές, ὁ δὲ αἱματόφυρτος ἀπ' τὶς πληγές του βασιλεὺς νά δεχτῆ ὡς ἀμοιβή τοῦ τρελλοῦ κι' ἱπποτικοῦ κατορθώματός του ἓνα γλυκὸ χαμόγελο ἀπ' τὰ χεῖλη τῆς μισολιπόθυμης «ὠραίας» του!

Ἀπ' τοὺς Βαλουᾶ, θθάνουμε στὸν Οἶκο τῶν Βουρβόνων. Ὁ ἐνδοξότερος κυνηγὸς ἀπ' τοὺς βασιλεῖς τοῦ Οἴκου αὐτοῦ, ὑπῆρξε ὁ περίφημος Ἑρρίκος 4ος. Λυσσαλέος κυνηγὸς τῶν... ὠραίων κυριῶν καὶ δεσποινίδων ὁ ὑπέροχος αὐτὸς βασιλεὺς, ὑπῆρξε ἐπίσης καὶ λυσσαλέος κυνηγὸς τῶν ἀγριμιῶν τοῦ δάσους. Κι' ὁ ἱστορικὸς Σουλλὺ βεβαιώνει ὅτι:

«...Εἶνε ἀναρίθμητα τὰ αἱματηρὰ κι' ἐπικινδυνωδέστατα κυνηγετικά κατορθώματα τοῦ ἀτρομήτου αὐτοῦ βασιλέως. Ὑγιῆς ἢ ἀφροσύνη, νύχτα καὶ ἡμέρα, διέτρεχε ἀκούραστος τὰ δάση τοῦ Λιβρῦ, τοῦ Φονταίνε-μπλώ, ἢ τοῦ Σαίν — Ζερμαίν, σκοτώνοντας ἀγρίμα καὶ ξεθεώνοντας ἀπ' τὴν κούρασι τοὺς δυστυχεῖς αὐλικούς του!...»

Οἱ διάδοχοί του Λουδοβίκος 13ος καὶ ὁ «Βασιλεὺς -Ἡλιος» Λουδοβίκος 14ος, κληρονόμησαν σὲ μικρότερο βέβαια βαθμὸ, τὸ κυνηγετικὸ πάθος τοῦ Ἑρρίκου. Καὶ φτάνουμε ἔτσι στὸν Λουδοβίκο 15ο, τὸν μεγαλύτερο καὶ μανιωδέστερο κυνηγὸ ἀπ' ὅλους τοὺς προηγούμενους.

Ὅπως μᾶς διηγεῖται ὁ Βασιλεὺς αὐτός, πρωτάρχισε τὸ κυνήγι σὲ ἡλικία 12 μόλις χρόνων ἀκόμα, σκοτώνοντας πέρδικες καὶ ἀγριοπερίστερα σὲ τὴν ἀρχή. Κι' ὅπως ἐπίσης βεβαιώνει ὁ σύγχρονος τότε δούξ ντὲ Λουβῦν, ὁ Λουδοβίκος 15ος κατάρθωσε νά σκοτώσῃ στὸ δάσος τῆς Ζενεβιλλιέ, καὶ μέσα σὲ 35 ὧρες, παραπάνω ἀπὸ τριακοσίους (ἀριθ. 300) λαγούς!!

Μανιωδέστατος κυνηγός, ἀλλὰ ὄχι καὶ πολὺ ἐπιτήδειος, ὑπῆρξε ἐπίσης ὁ ἀτυχῆς βασιλεὺς Λουδοβίκος 16ος. Ὁ Μέγας Ναπολέων, ἀντίθετα, δὲν «νοστιμεύεταν» καθόλου αὐτοῦ τοῦ εἶδους τῆ διασκέδασι. Κι' ἔτσι, ἀν καὶ προσπάθησαν ἔπειτα νά ἀναζωογονήσουν λίγο τὸ πατροπαράδοτο αὐτὸ σπὸρ οἱ διάδοχοί του Κάρολος 10ος καὶ Ναπολέων 3ος, δὲν κατάρθωσαν ὡστόσο νά τὸ ἀνεβάσουν ξανά σὲ τὴν παλαιὰ αἴγλη του, οὔτε καὶ νά τὸ διατηρήσουν ὡς «ἀριστοκρατικὸ» ἀποκλειστικῶς σπὸρ.

Σήμερα, εὐτυχῶς, κυνηγοῦνε ὅλοι: Καὶ βασιλεῖς καὶ ὑπῆκοι, καὶ ἄρχοντες καὶ πληθεῖοι, καὶ πλούσιοι καὶ πένητες!... Εἶνε τόσο ὑγιεινὸ καὶ τόσο διασκεδαστικὸ σπὸρ, ὥστε σᾶς τὸ συστήνουμε μὲ τὴν καρδιά μας...

ΓΝΩΜΕΣ, ΣΚΕΨΕΙΣ, ΑΞΙΩΜΑΤΑ

ΓΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

Δὲν πρέπει ποτὲ νά παίζουμε μὲ τὸν ἔρωτα, ὅπως δὲν πρέπει νά παίζουμε μὲ τὴ φωτιά. Ὑπάρχει πάντα φόβος νά καοῦμε.

Ἡ πολὺ φιλάρεσκη γυναῖκα δὲν μπορεῖ ποτὲ ν' ἀγαπήσῃ μέχρι θυσίας. Γιατὶ ἀγαπᾶ πάντοτε, πρῶτα ἀπ' ὅλα, τὸν ἑαυτὸ τῆς.

Ὁ πόθος εἶνε ἀδελφὸς τοῦ ἔρωτος, πολὺ μικρότερός του ὅμως.

Λένε πὼς ἡ ζωὴ δὲν ἀξίζει χωρὶς ἔρωτα. Πολλὲς φορές ὅμως βλέπουμε πὼς δὲν ἀξίζει τὸν κόπο ν' ἀγαπᾶ κανεὶς.

Ὅλοι μας λαχταροῦμε τὸν ἔρωτα, ὅλοι διψοῦμε γι' ἀγάπη καὶ πολλὲς φορές πεθαίνουμε ἀπ' αὐτὴν τὴ δίψα, χωρὶς νά τολμοῦμε νά φανερώσουμε τὴν ἐπιθυμία μας, χωρὶς νά τολμοῦμε νά ποῦμε: «διψῶ».

Ὡμορφὴ ἀλλ' ἀχαρὴ γυναῖκα εἶνε ἀγκίστρι δίχως δόλωμα.

Οἱ ἄνδρες κατακρίνουν τὴν γυναῖκα γιὰ ἐκεῖνα ἀκριβῶς τὰ ἐλαττώματά της ἀπὸ τὰ ὁποῖα αὐτοὶ συνήθως ἐπιωφελοῦνται περισσότερο.

Ἡ γυναῖκα τὶς περισσότερες φορές ὑποκύπτει ὄχι ἀπὸ ἔρωτα, ἀλλὰ ἀπὸ οἶκτον.

Ὅσο πιὸ ἀγνή εἶνε μιὰ κόρη, τόσο πιὸ εὐκόλα παρασύρεται.

Ὅποιος ἀγαπᾶ εἶνε

ὄχρος, λέγει ὁ Ὄβιδιος.

Μόνον ὁποιος ἀγαπᾶ μπορεῖ νά περιλάθῃ μέσα σὲ τὴν σκέψι του τὴν ἐννοίαν τοῦ ἀπείρου. Ὁ ἔρωτος εἶνε ἀπείρος, μυστηριώδης, δὲν μπορεῖ νά πῆ κανεὶς ἀπὸ τοῦ ἀρχίζει καὶ τοῦ τελειώνει, εἶνε σκοτεινὸς καὶ ἀνεξιχνίαστος, ὅπως ἡ ἀρχὴ τῶν πάντων καὶ ὅπως ἡ ψυχὴ.

Πολλὲς φορές ὅ,τι πιστεύουμε πὼς εἶνε ἔρωτος μιᾶς γυναίκας, δὲν εἶνε παρὰ φιλαρέσκεια.

Γιὰ μερικὲς γυναῖκες εἶνε πολὺ πιὸ εὐκόλο νά κρατήσουν σὲ τὴ γλῶσσα τους ἓνα ἀναμμένο κάρβουνο παρὰ νά φυλάξουν ἓνα μυστικὸ πού θὰ τοὺς ἐμπιστευθῆς.

Σωκράτης

